Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 72. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 28, 1980 No. 72. VOL. LXXXVII.

ГРОМАДА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ СКЛАЛА 32,000 ДОЛЯРІВ НА ФОНД ЕУ ТА ВШАНУВАЛА ПРОФ. В. КУБІЙОВИЧА

Філядельфія (Н.П.). — День 23-го березня 1980 року залишиться пам'ятним днем для українського громадянства Філядельфії і околиць. Цього дня відбулася давно плянована і очікувана зустріч з гістьми з Европи: головним редактором Енциклопедії Українознавства проф. д-ром Володимиром Кубійовичем і д-ром Атанасом Фіголем.

Цю зустріч зорганізував Громадський комітет під протекторатом Наукового Товариства ім. Шевченка і Української Вільної Академії Наук, зложений з 20-ох осіб, в якому взяли теж участь представники українських Католицької і Православної Церков, під головуванням д-ра Володимира Пушкара. Зустріч відбулася у приміщеннях Менор Джуніор коледжу, що ним відають Сестри Василіянки.

Під час зустрічі панував святковий настрій. Адже це вперше після десяти років завітав до Міста Братньої Любови головний редактор ЕУ, якому саме цього року сповняється 80-ий рік життя.

Зустріч відкрив привітальним словом д-р В. Пушкар. Молитву провів о. д-р Іван Білянич, генеральний вікарій митрополії Української Католицької Церкви у ЗСА. Головну промову під час зустрічі виголосив д-р А. Фіголь, співробітник у виданні ЕУ.

Свобідною, а разом діловою формою викладу д-р Фіголь накреслив громаді 33-річний шлях у виданні трьох томів загальної енциклопедії, виданої старанням і коштом УНСоюзу двотомової Англомовної ЕУ та десятитомової гаслової, два останні томи якої ще не видані і чекають на фонди. Д-р Фіголь ствердив, що ЕУ — це діло цілої української громади, вияв її зрілости і державницького думання, метрика зрілости та культури українців у діяспорі перед чужинцями. За 33 роки зібрано всього 1 мільйон долярів, що дає заледве 300,000 дол. річно. Тільки завдяки великій посвяті авторів було можливе довершити це монументальне діло. Тепер добра воля української громади є запорукою його завершення.

Зібрані рясними оплесками нагородили д-ра Фіголя і почали передавати пожертви на видання цієї великої книги знання.

З черги промовив ювілят, д-р В. Кубійович, який у своєму слові, перетиканім природним гумором, подав етапи свого життя на Лемківщині, у Новім Санчу, Кракові і Львові. Цю життєву мандрівку супроводили два стимули, а саме, — жадоба знання і творча любов до рідного краю. Дальше говорив про діяльність в картографії, довгі мандри в улюблених Карпатах і знов праця над географією України, атлясом України і врешті народження ідеї видати Енциклопедію Українознавства — книгу знання — і прямування по цьому тернистому шляху протягом трьох десятиріч. Присутні рясними оплесками подякували Ювілятові за слово і проспівали грімке „Многая Літа".

У приміщеннях зустрічі Комітет влаштував виставку усіх видань проф. Кубійовича та різних мап України.

Зворушливою точкою програми було привітання від української молоді. Андрій Бойко від студіюючої молоді висловив зрозуміння для важливости видання енциклопедії і висловив побажання здоров'я і сил Ювілятові. Студентка Оля Михайлюк вітала гостя від Пласту, бажаючи йому сил до завершення цього важливого діла, і вручила йому букет квітів. Від усієї громади гостя привітав голова місцевого Відділу УККА проф. д-р Петро Стерчо, називаючи справу видання енциклопедії справою першої ваги. У 17 ст. митрополит Петро Могила створив осередок науки в Києво-Могилянській Академії, а Михайло Грушевський розвивав українську науку на початку нашого століття, пов'язуючи цю розбудову з українською державністю; тепер, у повоєнних роках це завдання перебрав проф. Кубійович. „В ім'я української справи і любови до України, допоможімо йому!" — закликав проф. Стерчо.

Молитвою о. митр. Степана Біляка, декана Української Православної Церкви, закінчено цю зустріч. У висліді зустрічі передано проф. Кубійовичеві суму 32,000 дол.

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ ВІДБУЛА РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, ТИМКО БУТРЕЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Ашленд, Па. (В.О.). — В неділю, 23-го березня, відбулися тут, в готелі „Марко Тавн Гавз" річні загальні збори Округи Шамокін. Збори започатковано молитвою, яку провів довголітній союзовець Петро Ґелей. Опісля голова Округи Тимко Бутрей попросив присутніх вшанувати однохвилинною мовчанкою померлих заслужених союзовців, колишнього головного предсідника УНСоюзу бл. п. Дмитра Капітулу і довголітнього голову Округи бл. п. Михайла Гентоша. При цьому голова Округи закликав теж присутніх вшанувати членів американської амбасади, які вже довший час перебувають як закладники в Теграні в Ірані.

Зборами проводила президія в складі: голова Тимко Бутрей і секретарка — Олена Словік. Голова Бутрей, привітавши присутніх секретарів і Василя Оріховського, головного організатора УНС, приступив до звіту: Як голова Округи, він брав участь у всіх союзових імпрезах, у з'їзді голів

Тимко Бутрей

Окружних комітетів УНС та приєднував членів до УНСоюзу. Протокол з попередніх річних зборів відчитала секретарка Округи Олена Словік, а касовий звіт подав Адольф Словік, касир Округи. Над звітами відбулася коротка, але вичерпна дискусія, після якої член контрольної комісії Михайло Хомин запропонував уділити абсолюторію уступаючій управі. Внесок прийнято одноголосно.

Перед виборами нової управи Т. Бутрей попросив

(Закінчення на стор. 3)

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ БУДЕ ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ СТУДІЙ НА КУРСІ ЛІТНЬОЇ ШКОЛИ В ГАРВАРДІ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — Восьмитижневий курс історії України в програмі цьогорічної Літньої школи Гарвардського університету викладатиме Іван Павло Гімка, гостюючий професор Канадського Інституту Українських Студій в університеті Альберти.

Чотирикредитовий курс проф. Гімки займатиметься історією українського народу в часах російської та австроугорської імперій від пізнього ХУІІІ до вчасного XIX сторіч. Це період українського національного відродженння. Лекції вказуватимуть на ролю таких видатних постатей, як Тарас Шевченко і Михайло Драгоманів. Шукатиметься відповідей на такі питання: який вплив на долю нації мала панщина та її знесення; які були психологічні, політичні, суспільні та культурні наслідки з приводу столітнього поневолення українських селян землевласниками не-українцями? Які були різниці в розвитку українського національного руху в деспотичній Росії та конституційній Австрії? Які були взаємовідносини між українцями та національними меншинами в Україні: росіянами, поляками та жидами?

Курс подасть теж оцінку економічних перемін і сили українського руху напередодні війни та революції.

Проф. Іван П. Гімка народився 1949 року в Детройті. Закінчив студії докторатом в ділянці історії в Мічиґенському університеті. Від 1977 року він є гостюючим професором в університеті Альберти. В роках 1974-76 робив наукові досліди в Австрії, Польщі та в Україні, збираючи матеріял для докторської дисертації про польський та український соціялізм в Галичині 1867-90 років. Він — автор майже десятка наукових статтей, які друкувались у поважних наукових журналах Америки й Канади. Тепер він працює над студією про український селянський націоналізм пізнього XIX століття.

Студенти курсів української літньої програми Гарварду одержать від ФКУ стипендію на покриття коштів навчання (вісім кредитів). Крім курсу історії проводитимуться теж два курси української мови (початкуючих та заавансованих) і курс українського літературознавства, що подасть огляд української поезії, прози та драми двадцятого століття.

По подрібні інформації й аплікації слід звертатися на адресу: Harvard Summer School, Department U1, 20 Garden St., Cambridge, MA 02138. Аплікації треба надсилати не пізніше 8-го червня 1980 року.

УКРАЇНСЬКІ МИСТЦІ ВИСТАВЛЯЮТЬ У МЮНХЕНІ

Мюнхен (СҐ). — Чотири українські мистці: Григор Крук, Леонід Молодожанин, Михайло Мороз і Христина Качалуба, взяли участь у великій мистецькій виставці „Мюнхенського Союзу Мистців", що тепер проходить у „Домі Мистецтва" (Гавз дер Кунст) у Мюнхені, від 29-го лютого до 1-го травня. Твори Крука і Молодожанина, — серед них портрет Папи Івана Павла II в бронзі, — звертають на виставці загальну увагу не тільки тим, що вони належать до найбільших розмірами творів виставки, але й своєю мистецькою вартістю. З чотирьох закуплених першого тижня скульптур на виставці по одній належать Крукові і Молодожанину. Молода скульпторка Христина Качалуба (з дому Кишакевич) була учинецею Крука, а четвертий наш мистець, також скульптор і маляр, Михайло Мороз, прибув недавно з Києва і живе тепер у Мюнхені.

Ця виставка влаштована в рамках „Европейського порозуміння" і показує теж твори світово відомих мистців, між ними М. Шаґала, С. Далі, Г. Мура, Л. Фіні, а з німецьких — Арно Брекера, колись головного скульптора нацистських часів, якого, одначе, навіть французькі монографії уважають найбільшим портретним скульптором наших днів. Його портрет з чорної бронзи Леопольда Сенґора, президента Сенеґалю і визначного французького поета, мимоволі пригадує, що на Олімпіяді 1936 року в Берліні Гітлер, вітаючи особисто кожного переможця їх золотою медалею, відвернувся від американських чемпіонів-неґрів, що встановили нові світові рекорди. Часи зміняються...

Черговий виступ українських мистців у „Гавз дер Кунст", збудованому Гітлером для показу німецького мистецтва, характерний тим, що українці, яким, як це твердив Гітлер, з культури вистачать кольорові хустки і скляні коралі, на цій німецькій виставці належать до найбільш репрезентативних. Слід ще згадати, що Крук був членом триособового жюрі, яке вибирало скульптуру для тієї виставки. Одночасно в іншому крилі величезного будинку, де міститься Музей модерного мистецтва, між скульптурами дуже добре вирізняється Олександер Архипенко своєю бронзовою групою фігур „Боксери" з 1914 року.

В згаданому пляні „Европейського порозуміння" на мюнхенську виставку запрошено теж групу мистців з Москви, які прислали шість десятків творів. Тому, що запрошення було офіційне і вибір належав режимній критиці, всі твори — майже самі краєвиди — дуже реалістичного характеру, ще наче з кінця минулого сторіччя. Малярська культура тих мистців зовсім невелика. Проте декілька краєвидів з сантиментальними берізками і річками серед снігів знайшло своїх німецьких купців. Чогось революційного в тому мистецтві стільки, що кіт наплакав.

У лютому ціни зросли на 1,4 відсотка

Вашінґтон. — Згідно із статистичними даними, що їх опублікував Департамент праці ЗСА у вівторок, 25-го березня, ціни на товари щоденного вжитку зросли у лютому на 1,4 відсотка, підвищуючи річну стопу інфляції до 17,2 відсотка.

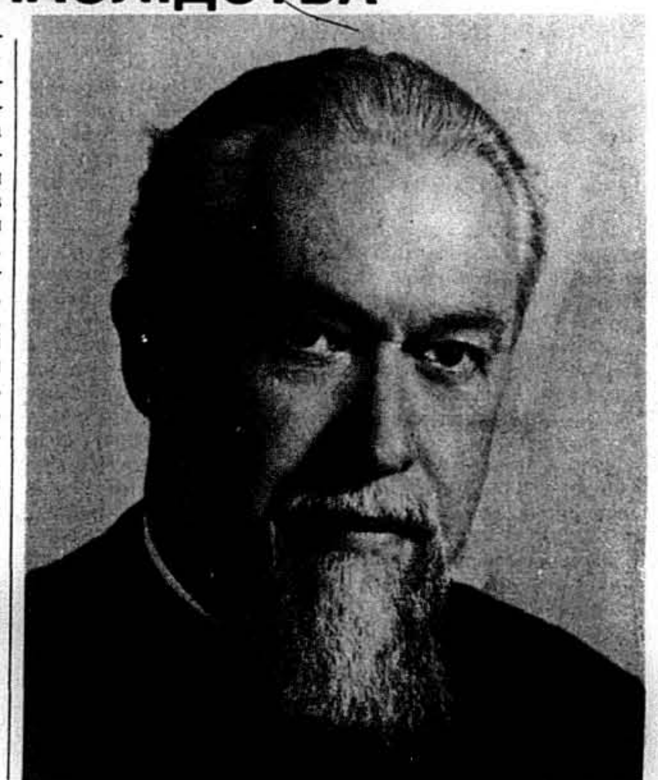
Як відомо, минулого року стопа інфляції була зросла до 13,3 відсотка, а теперішня стопа є найвищою від кінця Дргої світової війни.

Найбільше до зросту інфляції причинилось збільшення цін на бензину у висоті 7,3 відсотка і оливи для домашнього огрівання у висоті 5,1 відсотка. За останніх 12 місяців ціни на пальне зросли на 68 відсотків. Порівняльна статистика виказує, що товари щоденного вжитку, які в 1967 році можна було закупити за 100 долярів зросли до кінця лютого біжучого року до 236,40 дол.

МИТРОПОЛИТ ЛЮБАЧІВСЬКИЙ НАЙМЕНОВАНИЙ НА КОАДЬЮТОР БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА З ПРАВОМ НАСЛІДСТВА

Філядельфія. — Пресове бюро Архидієцезії Української Католицької Церкви в ЗСА повідмляє, що в ранішніх годинах у четвер, 27-го березня ц.р. за римським часом, Папа Іван Павло II, одержавши трьох кандидатів на коадьютора Блаженнішого Патріярха Йосифа, що їх подали йому зібрані тут на надзвичайному Синоді владики УКЦеркви після триденних нарад у Ватикані, найменував архиєпископа Філядельфії і митрополита українців католиків у ЗСА, ВПреосвященнішого Мирослава Івана Любачівського на коадьютора Блаженнішого Патріярха (офіціяльно: патріярхорівного Верховного Архиєпископа) Йосифа з правом наслідства. Повідомляючи про своє рішення, Папа Іван Павло II сказав: „Після довгої застанови, призвання помочі Господа в молитві, прийшов я до заключення, щоб найменувати на коадьютора кардинала Йосифа Сліпого з правом наслідства преосвященного архиєпископа Мирослава Івана Любачівського, філядельфійського митрополита для українців. Він є перший із трьох представлених для цього високого завдання. Чинять його достойним його непересічна побожність, його пастирська ревність, його наукова підготова і гарні прикмети лагідности й покори, що окрашують його вдачу. Йому належить моє довір'я і мої побажання дуже щирі і сердечні. Ваше Блаженство мають в ньому дуже гідного і побожного коадьютора".

Після проголошення вибору, всі владики — без Блаженнішого, який був дуже струджений — відправили Святу Літургію біля мощів св. священномученика Йосафата.

Митрополит Мирослав Любачівський, коадьютор Патріярха Йосифа.

НАДЗВИЧАЙНИЙ СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦ У ВАТИКАНІ: БАГАТОМОВНІ СЛОВА ПАПИ І ПАТРІЯРХА

Ватикан.— Від понеділка, 24-го березня 1980, у приміщеннях цієї столиці Католицької Церкви світу відбувається історичний Синод Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, скликаний Вселенським Архиєреєм Папою Павлом II. При відкритті Синоду та під час його нарад Папа Іван Павло II і Патріярх Йосиф виступили зі своїми багатомовними зверненнями, виїмки з яких друкуємо нижче:

СЛОВА ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II

Цитати з промови під час Богослужень:

„З великою радістю у цьому великому акті сполуки з Христом, який у Евхаристії здійснює єдність в любові і у цій Святій Тайні, якою єдність Церкви означається і здійснюється. Моє найщиріше привітання для всіх вас разом з вашим шановним братом, кардиналом Йосифом Сліпим, Верховним Архиєпископом Львова. Ви зійшлися тут з різних сторін світу — в розсіянні перебувають ваші вірні, — щоб відбувати ваш синод, говорити про єдність з Апостольським Престолом і євхаристійним Христом".

Слово на відкритті синоду

„Я скликав цей синод, щоб найменувати помічника Верховного Архиєпископа. Цей синод не може відбутися у Львові, тому вимагає нашої інтервенції. Вимогу скріплення єдности між українськими владиками, які є в діяспорі, як покірний слуга і наслідник Христа, якому Христос сказав: 'утверджуй братів своїх'. Тішуся, що можу вас підтримати у ваших важких і трудних хвилинах. Як я вже сказав Блаженнішому — на будуче сам Верховний Архиєпископ, за згодом нашою, зможе скликувати такі синоди скільки разів буде треба".

Слово на нарадах у вівторок, 25-го березня

Преподобні брати! Нашим листом із 1-го березня, 1980 року, скликав я вас сюди на надзвичайний синод і мило мені звернути братній привіт до кардинала Йосифа Сліпого, Верховного Архиєпископа Львова, і до вас, митрополитів, епархів, екзархів, помічників і апостольського візитатора. Спрямовую добро-

СЛОВА ПАТРІЯРХА ЙОСИФА I

На відкритті Синоду

Святіший Отче! Високопреосвященні і Преосвященні Владики!

„Днесь благодать Святого Духа нас собра". У цю стихиру грядучої Квітної Неділі виголошуємо з великою радістю і вдатністю до Бога, що у благодаті Святого Духа собрав нас пастирів Помісної Української Католицької Церкви разом з Петром, щоби забезпечити життя і продовження спасенної дії Церкви Руси-України у Батьківщині і на поселеннях — тепер і в майбутності.

Після подяки Трисдиному Богові висловлюємо нашу вдячність Пастиреві, Вчителеві і Архиєреєві Вселенського Христового стада, Святішому Отцеві Йоанові Павлові II за скликання цього Синоду. Цей крок буде записаний золотими буквах в аналах Христової Церкви, як акт небувалого екуменічного значення і вагомости, і буде наявним доказом здійснення духа і постанов II Ватиканського Вселенського Собору, який бажає, щоб Східні Церкви „Процвітали та з новою апостольською силою виконали доручену їм місію". Декрет про Східні Церкви ч.1.

Та найважливішою подією є цей Синод для нас українців, в якому ми, Владики Церкви Руси-України, вкажемо Святішому Отцеві особи для вибору на коадютора і колись майбутнього Главу і Отця своєї Церкви. І тим наш львівський престіл не буде осиротілий. Кров мучеників і ісповідників Церкви Руси-України дає нам запоруку, що наша Церква житиме і розвиватиметься, а я зможу спокійно сказати за Св. Павлом: „Що я віз ненадармо і трудився ненамарно". Послання до Филипіян 2, 6.

Преосвященні і Дорогі Владики! Цей час нашого

(Закінчення на стор. 3)

КОРОТКІ ВІСТІ

КОЛИШНІЙ ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖАН ЛІНДСІ І АКТИВІСТКА споживчого руху Бесс Маєрсон плянують офіційно зголосити в найближчих тижнях свої кандидатури на вибір на сенатора стейту Ню Йорк цього року. Обоє вони вже ведуть неголосну покищо кампанію за номінацію від Демократичної партії. Також жінка — конгресмен з Брукліну, Елізабет Гольцман, відома зі своєї акції для розкриття німецьких коляборантів, що здогадно поховалися в ЗСА, вже давніше зголосила свою кандидатуру на номінацію на сенатора з рамени Демократичної партії і веде активно передвиборчу кампанію. З Республіканської партії старається про поновний вибір на сенатора від стейту Ню Йорк сенатор Джекоб Джевіц.

ГОЛОВНІ ПЛЯНОВИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ВИСЛОВЛЮЮТЬ приватно свої побоювання, що якщо іgiрансько-американська криза і далі стоятиме на „мертвій точці", то президентові Картерові доведеться під тиском все більше і більше нетерплячих американських громадян виступити більш радикально проти Ірану. „Домашнє політикування" передвиборчого часу зможе, власне, спровокувати „драматичну" акцію проти Ірану, а це штовхне цю — критично важливу для Заходу країну на підступах до Перської затоки — просто в обійми Совєтського Союзу, одноразово відчужуючи весь мусулманський світ ще більше від Америки,— кажуть коментатори.

ЛІБЕРАЛЬНІ ПРИХИЛЬНИКИ КОНҐРЕСМЕНА РЕСПУБЛІКАНЦЯ Джана Андерсона, третього кандидата на номінацію Республіканської партії, не радять йому кандидувати на президента ЗСА у самих вже виборах з рамени „третьої партії", бо це напевно розбило б ліберальні голоси і влегшило консерватистові Ріґенові взяти президентську владу в свої руки.

БРЕЖНЄВ І КОСИГІН ЗНОВ ВІД ДЕКІЛЬКОХ ТИЖНІВ НІДЕ НЕ ПОКАЗУЮТЬСЯ. Вістки з Москви подають про їхні різні недуги, а в першу чергу старечу недолугість. Та всетаки це не перешкоджає залишити їх на дотеперішних постах, бо за кулісами інші, покищо засекречені „вожді" кермують справами російської імперії.

ВИБОРИ В ПОЛЬЩІ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ ТАМ 23-го березня, очевидно, закінчилися „згідно з пляном". Без пляну тільки недавній прем'єр Ярошевіч, якого польські комуністи усунули в неласці і на плечі якого хотіли пересунути всі невдачі комуністичного режиму, знов обраний до сейму (парляменту). Частина опозиції, яка в Польщі дуже міцна, як на совєтського сателіта, пропонувала стриматися від виборів, але всетаки майже 99% поляків голосували.

НЕСПОДІВАНИЙ ВІДЛЕТ КОЛИШНЬОГО ШАХА Ірану Різи Паглеві і його прибуття до Єгипту заскочили цілий світ, а найбільше Аятоллу Хомейні і його колеґ та ті скрайні елементи в Ірані, що вважали своєю головною ціллю добитися примусового повороту шаха до Ірану з метою поставити його під суд. Відлет шаха з Панами, де він перебував під охороною, перекреслив пляни іранських фанатиків, які намагалися пірванням п'ятдесяти американських дипломатів і громадян та їхнім ув'язненням в американській амбасаді в Теграні вимусити поворот шаха до Ірану та зворот його майна, ульокованого за кордоном. Прибуття шаха до Єгипту вважається не лише великою невдачею для Хомейні і його ісламських та цивільних співробітників, але і виразним викликом для них і тих, що їх підтримують. Побут шаха у Єгипті матиме чималі політичні наслідки на дальший розвиток, як в Ірані, так і взагалі на Близькому Сході.

ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛ, ЩО ЙОГО ПРОПЛИВ ПЕРШИЙ ТРАНСОКЕАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ 3-ГО СЕРПНЯ 1914, саме коли починалася Перша світова війна, далеко не вистачальний для модерних кораблів. Його можуть уживати кораблі до 40 тисяч тонн містимости. Отже, заходить конечна потреба будувати другий. Після різних плянів, японський концерн добився вступних домовлень з панамським урядом у справі побудови другого каналу. Таким чином японський промисл осягнув би ще одну величезну перемогу в світі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Виборчі несподіванки

Тому рік усі професійні опитові агенції й опити окремих американських часописів давали сенаторові Едвардові Кеннеді перевагу щодо популярности в американському суспільстві у відношенні до президента Картера як 2:1. Тому він і його прихильники не мали сумніву, що він, Едвард Кеннеді, як кандидат на президента, дістане призначення на конвенції Демократичної партії, як її офіційний репрезентант. Швидко виявилося, що всі ті опити були помилкові. На вісім правиборів, переведених до минулого тижня, Кеннеді виграв тільки в одинокому своєму „рідному" стейті Массачуссетс, програвши всі інші. Його партійні приятелі дораджували йому виректися участи у дальших перегонах до Білого Дому, тим паче, що в касі його виборчої кампанії виявився дефіцит на 700,000 дол. — хоч Едвард Кеннеді, мульмільйонер, не мусів цим дуже журитися. Але прийшли у минулому вівтірку, 25-го березня, правибори у двох стейтах — Ню Йорку і Коннектикаті — і Едвард Кеннеді виграв в обох тих правиборах, хоч і не дуже великою більшістю, проте таки більшістю над президентом Джіммі Картером.

Здавалось би, що це місцева справа, яка не повинна дуже цікавити загал громадян, зокрема та особливо нас, українських громадян Америки. Проте нас мусить близько цікавити, хто буде найближчим президентом цієї країни. Президент Джіммі Картер здобув собі загальне признання своєю кампанією за людські права, своєю заявою, що боротьба за людські права є невід'ємною частиною його закордонної політики. Але світлина, як він цілується з Леонідом Брежнєвим після підписання САЛТ II у Відні, літом 1979 року, не могла захопити нікого, хто знав, що таке совєтська тюрма народів і хто такий Леонід Брежнєв, большевицький самодержавець, спадкоємець самодержавців Романових. Джіммі Картер зискав собі повагу, як людина кришталевої чесности, побожна, добронамірена. Але він таки спричинився до послаблення американської збройної потуги і занедбання рішучої боротьби проти інфляції, яка підрізує внутрішню силу країни. І він занадто часто виявляв розбіжність між гострими словами та лагідними ділами. Немає людини на найнижчому і найвищому становищі, яка не помилялась би. Але помилки голови такої великої держави, як ЗСА, мстяться на ньому, бо він є її відповідальним репрезентантом. На прогрі Джіммі Картера у минуловівтіркових правиборах у стейтах Ню Йорк і Коннектикат пімстився дві його великі тактичні помилки: 1) злегковажив собі зголошення на Раді Безпеки ОН внеску арабських країн проти Ізраїлю, у гострій і різкій гормі, включно з натавруванням Ізраїлю за з'єднання під ізраїльським правлінням обох частин Єрусалиму. Натаврування ізраїльських колоній на окупованих арабських землях було по суті правильне, але голосування без застереження за тією цілою резолюцією американського амбасадора в ОН страшенно обурило жидівських виборців, які разом із чорними становлять у місті Ню Йорку вирішну силу. Тактичною помилкою було теж передчасне проголошення президентом Кеннеді такої антиінфляційної програми, яка також дала в руки сенаторові Кеннеді аргументи, що Джіммі Картер „не дбає про бідних, зокрема про чорних..."

Не вважаючи на перемогу Едварда Кеннеді у правиборах в стейтах Ню Йорку і Коннектикату він все ще далеко позаду президента Картера числом отриманих делегатів. І дуже сумнівно, чи виграє також у південних та західніх стейтах Америки, де немає стільки лібералів і чорних, до яких можна б промовляти мовою східньоамериканських лібералів. Не можна теж перекреслити передбачування коментаторів, що на конвенції Демократичної партії у серпні цього року в Ню Йорку таки пригадають пригоду Едварда Кеннеді в Чаппаквіддік. І не можна легковажити пророцтва нюйоркського губернатора Гю Кері, що в 1980 рік буде „роком республіканців". Республіканська партія не поділена так, як Демократична, наприклад, кол. президент Джералд Форд зрікся пропонованої йому кандидатури в ім'я партійної єдности. Колишній губернатор Тексасу Джан Коннелі зрікся теж кандидатури і підтримав одверто Роналда Рігена. До виборів у листопаді ц.р. ще далеко. Але треба вірити, що переможуть таки розум та інстинкт американських виборців і що вони виберуть такого президента на дальших чотири роки, який піднесе престиж Америки у міжнародному світі, щоби не глумилися над нею такі фанатичні диктатори як Аятолла Хомейні, та який переведе санацію хворої економіки, що довела до упадку вартости доляра на найнижчий рівень від часу існування американської валюти. І що виберуть такого президента, який знатиме, що найбільш природними союзниками Америки є поярмлені Совєтським Союзом народи, між ними в першу чергу — нарід український.

В Ірані проголошено амнестію

Тегран. — Аятолла Хомейні проголосив у навечір'я іранського нового року „Нов Руз" 18-го березня загальну амнестію для всіх іранських в'язнів за винятком певних груп: тих, „хто мордував або калічив, тих хто тортурував і давав накази тортурувати, та тих, хто грабував і крав майно в бідних людей". Амнестії підпадають всі інші групи, що їх дотепер переслідували в революційному Ірані, навіть агенти таємної поліції Савак, військові й інші особи, що служили шахові. Хомейні також заборонив тепер будь-кому словесно обвинувачувати будь-кого в співпраці з Саваком чи шахом, чи називати яку духовну особу угодовцем за попереднього режиму. Хомейні сказав, що головною причиною амнестії були „змови і пляни" деяких в Ірані п'ятнувати духовників, що колись співпрацювали з поваленим режимом шаха, в цей спосіб понижуючи насправді гідних і відповідальних духовників. Одноразово Хомейні наказав президентові Бані Садрові вжити всю владу, щоб „запобігти сучасній анархії". Спостерігачі у Вашінгтоні ще не знають, пише „Ню Йорк Таймс" з 19-го березня, чи ця амнестія для колишніх прихильників режиму не викликана діями радикальних „студентів" у тегранській американській амбасаді, які погрожують багатьом іранцям, навіть членам Революційної Ради, що на них вже знайдено доказ,„виясняючі все документи" в амбасаді, чи то співпраці з CIA, чи то якоїсь іншої „контрреволюції".

Ярослав Гайвас

ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ БИТВИ

П'ятниця, 14-го березня 1980 року, ввійде в історію ЗСА. Цього дня президент Картер започаткував велику битву на господарському відтинку. В першу чергу — це битва проти катастрофальної інфляції, яка досягає 200 відсотків у річному відношенні, а в ширшому — битва за збереження і зміцнення американської суспільно-господарської системи. Бо коли б інфляції не спинити, то вона, витворивши вже внутрішні сили тривання й дальшого зростання, доведе до важких, а навіть небезпечних наслідків. Сучасне ослаблення американської провідницької ролі в світі, а зокрема захитання дотеперішнього відношення сил із большевицькою Росією великою мірою пов'язані з обниженням американського індустріяльного потенціялу і розхитанням стабільности господарського життя. А вистачить пригадати, що в усіх соціяльних революціях господарський хаос, а в тому інфляція, були одним із їхніх коренів. Інфляція вдаряє в першу чергу в найбідніші верстви, опісля приходить черга на інших, нарешті вона руйнує соціяльно - економічну структуру нації, зриваючи нормальний потік життя, сіючи зневіру в систему та виключаючи такі глибокі внутрішні суперечності, що врешті-решт приходить до одвертого силового конфлікту з одного боку між поодинокими верствами населення, а з другого боку між населенням і державним правлінням.

Інфляція в ЗСА має багато причин, а серед них: життя понад стан на рахунок астрономічного задовження населення (коло трьох трильйонів дол.), постійний державний дефіцит, около дев'ятсот мільярдів долярів в світі, які тиснуть на фінансову ситуацію ЗСА і на доляр, фантастичні прибутки великих кампаній коштом піднесення ринкових цін, спадок продукційности американського робітника нижче норм інших світових індустріяльних гігантів, а з тим зростаючі ножиці між заробітками працюючих і їхньою продукцією, заник внутрішньої капіталізації (під сучасну пору тільки около трьох відсотків заробітків в ЗСА відпливають на ощадності, а в той самий час в інших країнах десять, п'ятнадцять, а навіть двадцять відсотків заробітків йдуть на ощадності), зростаючі кошти нафтової енергії, головного енергетичного засобу країни, зневіра серед населення в можливості опанувати інфляцію, а з тим утеча від доляра, недовір'я в компетенцію державного уряду... Це довгий індекс причин інфляції, який ще можна продовжити.

Цей рік є роком вибору президента. Згідно з традицією, в такі роки президент, якщо він є кандидатом на поновний вибір, „помпує" гроші в обіг, злагіднює кредитові обмеження, творить різні соціяльно-економічні програми для зниження числа безробітних і піднесення показників добробуту, зміцнює силу закупу населення при допомозі обниження податків, а це все в ім'я виборчого гасла „ще ніколи не було так добре, як тепер".

Президент Картер зважився на зовсім протилежне. Він відкинув півзасоби і виборчу калькуляцію та пішов до коріння лиха. Серед тих пропонованих півзасобів було пропоноване різними провідними одиницями і колами замороження та контроля цін і заробітків та промислово-торговельних прибутків. Ті, що пропонували такі засоби, вказували на їхні успішні наслідки в інших країнах. Це правда, приклади деяких держав вказували в цьому напрямі, бо державним урядам вдалося при допомозі контролі цін і заробітків загамувати інфляцію, але приклад ЗСА говорить зовсім щось іншого. Сама система економіки ЗСА виключає успішність цього засобу. Тимчасова контроля спиняє на якийсь час інфляцію, або значно обнижує її, але в тому самому часі творяться „міхурі", роздуви в системі, розпняття між контрольованими цінами й коштами продукції, і з моментом знесення контролі, — а в ЗСА контроля може бути тільки короткотривала, — ціни не лише розладовують ті роздуви, „наздоганяють утрачений час" приспішеним піднесенням, але й переганяють „втрачене", доливаючи таким чином ще більше оливи до інфляційного вогню.

І саме тому Президент ударив по корінню інфляції: негайна ліквідація дефіциту державного бюджету, замороження набору працівників до державних установ, значне скорочення різних видатків, ліквідація деяких дотеперішніх плянів, фінансованих державою, і пригамування всяких нових видаткових ініціятив, піднесення податку на пальне, яке в ЗСА зуживане найбільше розтратно. Одночасно з тим емісійний банк (Федерал Різерв Борд) підніс відсоткову стопу до шістнадцятьох відсотків, заставляючи приватні банки до власного піднесення відсоткової стопи, та ще й до того скорочуючи кредитові можливості особливо консумпційного ринку. Плян битви проти інфляції не обмежився до цих, самих по собі драстичних, засобів. Президент попередив, що в міру потреби він буде

(Закінчення на стор. 4)

Роман Ільницький

ПРО ДЕРЖАВНІ ВИБОРИ І ПРО УКРАЇНСЬКЕ „ЛАББІ"

(4)

Звичайно, жидів у ЗСА є 6 мільйонів, а українців не цілий мільйон, але немає сумніву, що наша громада була б задоволена, коли б вона мала 1/6 частину тих впливів, які має жидівська.

А щоб їх мати, треба вміти використати участь українців у виборах, отже треба мати свої „лаббі". Таким „лаббі" повинні стати відділи крайових централь (УККА тощо) у кожному місті. Займаючись виборами і втримуючи зв'язки з послами, сенаторами, губернаторами тощо, вони матимуть постійне завдання організувати натиск на державний апарат у дусі українських інтересів. Коли ті уряди і їх репрезентанти одержуватимуть тисячі листів від українців, а крім того, коли їх відвідуватимуть українські делегації, то успіх наших домагань переважно буде запевнений, а українська справа в ЗСА й у Канаді стане відомою і популярною.

Оце і є наша відповідь на питання, як вийти українцям з ізоляції у сферу вищої стадії української політичної діяльности за кордоном. Оце дороги до встановлення тривалих, органічних зв'язків української політики з політиками та політичним апаратом країн нашого поселення, базованих на двосторонніх інтересах тих держав з одного боку та їх українським населенням з другого. Оце той важіль, якого ми так довго шукали і за який ухопившись, відкриємо двері до впливів на міські, стейтові, провінційні, федеральні уряди і парляменти та взагалі на наше оточення.

Похвала „козацькому таборові"

У цьому місці треба віддати належне українському гетто, тій епосі, яка визначувала стиль українського життя протягом ста років, а з якої ми збираємося вийти. Ґетто не заслужило на погорду. В час закріплення української спільноти на нових місцях після виїзду з України, воно було конечне. Воно єдине могло зцементувати нас у одну цілість. Тільки в його атмосфері можна було творити українські культурні цінності, зберігати мову, виховувати покоління української молоді, розбудовувати церкви і т. д. Ґетто — це акумулятор української сили. І тому й тепер, коли прокладаємо кладки до нашого оточення, треба буде держати наші головні сили поза мурами „козацької твердині". Там будуть і далі виховуватися ті, які виходитимуть на підбій і туди вони й будуть повертатися, щоб зачерпнути сил для виконання своєї місії назовні. Нова доба, про яку мріємо, це не заперечення попередньої, а доповнення її новими завданнями, яких не можна було брати раніше на свої плечі, що були ще закволі, щоб двигати такий тягар.

Отже, прощаючись з нашим „козацьким табором", ми ніколи не забуватимемо про нього, бо без „табору" не збережуть своїх сил наші „форпости" у передпіллі.

Вибори у ЗСА в 1980 році

Готуватися до здійснення накресленої тут програми треба вже. Не можна відкладати „на завтра". Ми й так спізнені. Але особливі причини для поспіху існують у ЗСА. Тут, в листопаді 1980 року відбудуться чергові вибори президента держави, послів і сенаторів Конгресу, губернаторів тощо. Від тієї події ділить нас 8 місяців. Було б жалко, коли б УККА до того часу не підготовив української громади настільки, щоб вона вперше організовано і свідома своєї мети взяла участь у тих виборах. УККА повинен покликати до життя спеціяльний „Task force", спеціяльну групу осіб, яка розплянувала б акцію до всіх деталів і почала її здійснювати систематично. 8 місяців це багато часу.

Нашу участь у виборах привітають у ЗСА. Досвід минулого доказує, що в багатьох випадках перемога дісталась таким кандидатам, які перевищували своїх противників усього кількома тисячами, кількома сотнями, а то й кількома десятками голосів. І тому українські голоси, хоч і нечисленні, можуть заважити на висліді багатьох виборчих змагань. Завдяки цьому з ними будуть рахуватися.

Про „малі" й „великі" справи

Немає сумніву, що з'ясовану тут програму не легко здійснити. Багато людей будуть її відкидати якраз з такої причини. Будуть нарікати, що це „фантазія", „мрійництво", „відірваність від ґрунту". Що ж можна сказати про це? На жаль, серед українців дуже поширена втеча від великих плянів. Ми привикли обертатися лише у сфері відомих нам ідей і завдань, таких, які ми успадкували від своїх предків в Україні. Галичани, буковинці, закарпатці знають, що це таке „Просвіта", кооперація, народні доми, церква, школи, і працюють у тих ділянках. Наддніпрянці не мають більшости цих традицій і тому переважно обмежують свою діяльність до церкви, літератури і науки. Може й з цих причин у нас розбудовано тільки ці ділянки і то переважно на рівні однієї групи, однієї дільниці, або одного міста. Більші проєкти загальнокрайового, або загальнодіяспорального значення нам здебіль-

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

І. Кедрин

ВАСИЛЬ ПАНЧАК — ВЕТЕРАН МИСТЕЦТВА

Відкриваючи 16-го березня ц. р., у великій залі Спортового Дому у Ню Йорку, малярську виставку Василя Панчака, Любомир Кузьма, один з найвидатніших сучасних наших образотворчих мистців старшого покоління і довголітній керівник власної школи мистецтва, звернув увагу на цікавий прояв: мистці, які десятками років активні, цікавляться розвитком мистецтва і самі творять, не зупиняються на давньому рівні, а поступають вперед і малюють краще, як малювали тому десять-двадцять років. Він пояснював це фактом, що такі мистці відриваються від шабльонів, що їх придбали ще за часів своїх мистецьких студій, і відриваються від впливів, під якими стояли в початках свого творення, дістають більше відваги, почувають себе самостійнішими, творять свій стиль, словом — є продуктивними вартісними образотворчими мистцями...

Це на прочуд стосується Василя Панчака. Ще між двома світовими війнами він студіював у „Нешенел Академі" в Ню Йорку і „Файн Артс Академі" у Філядельфії та брав участь у десятках збірних та індивідуальних виставок в різних країнах. Ось, наприклад, пишається довідкою від Міжнародної Академії в Парижі, де два роки тому виставлено його кілька експонатів, про які критика висловлювалася якнайприхильніше. Василь Панчак — реаліст і хоча зміняв неоднократно техніку малювання та підхід до сюжетів — залишився вірний реалізмові. Він признає, що любить природу, краєвиди, квіти, тому найбільше його образів — це сюжети з природи, включно з архітектурними об'єктами та пов'язанням людей і звірят з природою — композиції, між ними українського (жнива, гагілки). Але до Василя Панчака не можна підходити тільки як до автора малюнків, тим паче цієї його теперішньої виставки. Він, людина, що має понад 80 років життя, заявляє уже не раз, що це вже його „остання виставка". Завжди молодий духом, завжди зацікавлений новими появами в міжнародному

(Закінчення на стор. 4)

Микола Шпитко

Що являє з себе соціяльне забезпечення?

Грошовий чек від соціяльного забезпечення приносить місячний дохід особам, які вийшли на пенсію, відпрацювавши відповідний час, щоб той чек заслужити. Так само соціяльне забезпечення дає грошеву допомогу родині пенсіонера чи самому хворому робітникові, який має права на неї, та його родині, як також родині робітника, якщо він помре.

Грошова допомога програми соціяльного забезпечення має своєю метою частково замінити дохід, що його робітник втратив, вийшовши на пенсію, став нездібним до праці або помер. Програма при допомозі „Медікеру" дає також частково охорону від високих лікарських коштів.

Програма соціяльного забезпечення також охороняє від матеріяльної скрути. Якщо настане матеріяльна скрута, то програма СЗ покриває п'ять основних принципів: забезпечення для робітників і їх родини походить з їх власної праці; пенсія є їхне зароблене право; робітники платять до системи, помагаючи фінансувати систему з малим виїмком; вклад є обов'язковий, а сума пенсії встановлена законом.

Не так, як у інших федеральних програмах — „велфер" або харчові картки, мало людей почуваються збентежені, побираючи соціяльне забезпечення. Вони знають, що гроші вчасніше взяті з їхніх чеків, і вони уважають соціяльне забезпечення за часткову забезпеку їхньої старости. Багато людей, однак, не знають, що висота місячного чека залежить від заробітньої платні робітника, коли він працював. Звичайно, що більше робітник заробляє, то більше він дістане від соціяльного забезпечення. Перед тим, як діставати чеки від соціяльного забезпечення, мусить бути виконані деякі передумови: треба дістати для себе число соціяльного забезпечення; відтягнені певні суми грошей із заробітної платні мають бути перенесенні до його рекорду; має бути нагромаджене достатнє число календарних кварталів праці; і робітник повинен внести прохання про пенсію.

Перша умова, згідно з програмою соціяльного забезпечення, полягає на тому, що робітник жадає від уряду соціяльного забезпечення форму SS-5. Це є прохання про одержання числа СЗ. Прохаючий мусить подати свій вік, своє ім'я, горожанство або статус чужинця. Подання докладних даних забезпечує правильність внесення його заробітку в його рекорд. Якщо хтось загубить свою картку

(Закінчення на стор. 4)

Людмила Волянська

СЕРЙОЗНЕ ІСТОРИЧНЕ КНИЖКОВЕ ВИДАННЯ

(1)

Є видання, яким судилася б доля стати епохальними в нашому народові і поза ним, але які для нас ніхто не видасть, крім нас самих, хоч багато хто похвалить вже тоді наш труд, коли справа буде завершена.

До таких видань, без сумніву, належатиме серійне двадцятитомове видання „Літопису УПА", Літопису Української Повстанської Армії, яке охопить документи і матеріяли до історії УПА з дотриманням джерельної точности, матеріяли і самої УПА і її противників. Будуть перевидані підпільні публікації, передусім ще недруковані за кордоном, чи друковані по дрібних періодичних виданнях, що вже майже розгубилися: видані будуть мемуари і інші матеріяли про УПА, досі не опубліковані, або видані в періодичних і дрібних виданнях, і загально праці про УПА та цей період нашої історії; рецензії на книжки про діяльність УПА в той історичний час; бібліографія видань, що стосуються історії боротьби УПА.

Так плянувалось на початку сімдесятих років гуртом ентузіястів і учасників та прихильників Української Повстанської Армії, окремих одиниць і тих, що згуртовані в Об'єднання кол. Вояків УПА в ЗСА і Канаді й у Товаристві кол. Вояків УПА ім. ген. хор. Тараса Чупринки в ЗСА і Канаді. З цих людей незабаром зформувався Видавничий Комітет „Літопису УПА" і Редакційна Колегія з відповідальним редактором на чолі — Євгеном Штендерою та співредактором Петром Потічним.

І так ґурт талановитих і працьовитих людей, дуже-дуже добре підкутих до цього тяжкого завдання взявся до праці. Перші плоди їхньої діяльности — був перший том „Літопису УПА" в 1976 році, а тоді щороку новий — чотири томи досі виданих, а чотири додаткових — вже опрацьовані й готові до друку. Головне те, що на ці вісім томів уже зібрані фонди, а про наступні фонди ще треба потурбуватися.

І ось для цього співредактор цього фундаментального наукового і дуже амбітного видання проф. д-р Петро Потічний, професор політичних наук МекМастерського університету в Гамільтоні, Канада, в товаристві проф. д-ра Т. Гунчака відвідали 3-го березня редакцію „Свободи" і Український Народний Союз, щоб показати вже видану поважну частину колосальної праці, розповісти про ту частину її, що ось-ось появиться, і поділитися плянами про ті ще десять-дванадцять томів, що будуть видані і видані швидко, якщо наше громадянство відгукнеться передплатами, пожертвами на пресовий фонд чи ще краще: меценатством-фундаторством унікальних — не боюсь уживати це слово — і преважливих окремих книжок цього двадцятитомника.

Цей монументальний видавничий труд не тільки запляновавний, як бачимо, але вже у поважній частині здійснений.

Досі появилося уже чотири томи „Літопису УПА", — назва, до речі, взята з підпільного військового журнальчика-одноднівки, виданої на циклостилі в жовтні 1947 року з терену воєнної округи УПА-Захід. Ці чотири томи складаються з двох томів про Українську Повстанську Армію на Волині і Поліссі під час німецької окупації; два наступні томи охоплюють матеріял — передрук одинадцяти чисел підпільного військового журналу „Чорний Ліс"", що виходив для вояків-упівців у роках 1947-1948 (перша книга) і рр. 1948-1950 (книга друга), видання команди Станиславівського тактичного відтинку УПА. П'ятий том також буде охоплювати дії УПА на Волині й Поліссі, а наступні два — матеріяли з архіву УГВР. Після того два або навіть три — німецькі документи до історії УПА. Це унікальні документи, які вже підготовив до друку історик д-р Тарас Гунчак, професор Ратґерського університету.

Матеріял на ці два-три томи ми могли з великою увагою оглядати у „Свободі" — їх в об'ємистих папках приніс уже приготовленими для публікування проф. д-р Тарас Гунчак — і подивляти тих, хто виконав біля них кропітку працю, спочатку діставши їх з найнеможливіших німецьких архівів, а потім опрацювавши їх для українського й неукраїнського читача, бо ці два-три томи будуть друковані мовою оригіналу — німецькою з поширеними поясненнями мовою українською і англійською.

І тут, як і при інших матеріялах, збережена найбільш-скрупулятна точність, бо це дійсно наукове видання, але видані — ці прецінні матеріяли стануть доступні не тільки архіварям-науковцям, а всім тим, що набудуть це серійне видання історії УПА.

Спиняючись якраз на цих німецькомовних матеріялах, д-р Тарас Гунчак розповів про багато-багато просто ревеляційних знахідок, на які він натрапив під час своїх пошуків у прерізних містах Европи, провадячи досліди з історії того буремного часу.. Багато речей довідався історик тоді з тих знахідок і перейнявся думкою їх конечно опублікувати. З них також довідаються всі українські „Хоми невірні" про важливість і велетенський розмах дій нашої армії. А чужинці-німці, рапортуючи сухо й діловито, написали про УПА багато вірних оцінок, хоч вона билася з ними, а головне подали дані про саму її щоденну діяльність і те спустошення, яке вона сіяла в німецьких рядах.

Заохочуючи і тих покупців цього монументального двадцятитомника набути і німецькі видання навіть тоді, коли хто не знає німецької мови, → редакція „Літопису УПА" пише:

„6-ий і 7-ий (а можливо теж 8-ий) томи „Літопису УПА" міститимуть документи Fremde Heere Ost., Sichersdienst (SD), штабів дієвих армій, корпусів, дивізій та інших установ про УПА й інші українські національні повстанські формації (як от Тарас Бульба). Між документами політичні та мілітарні аналізи, мемурандуми, звіти розвідки, звідомлення перебіжчиків та полонених, переклади документів УПА тощо. Багато документів ілюстровані ситуаційними мапами (деякі кольорові), шкіцами та іншими ілюстраціями. Збірку підготовляє до друку історик д-р Тарас Гунчак, професор Рутґерського університету.

(Продовження буде)

НАДЗВИЧАЙНИЙ СИНОД...

(Закінчення зі стор. 1)

СЛОВА ПАПИ...

зичливу думку полученy з молитвою за преосвящених владик Кир Маланчука, Кир Мартинця і Кир Ґабра, які із-за здоровних причин не могли прибути до Риму. Причина вам відома — вказання на тих кандидатів, які були б дійсно достатні і то згідно з вимогами святих канонів, найменування такого кандидата, який міг би вміло спомагати Верховного Архиєпископа Львівського для українців, возлюбленого нами кардинала Йосифа Сліпого, та міг би відтак перейняти гідно його заступництво.

Папа згадав також про 1000-ліття Християнства в Україні, в якій то справі вислав листа до Блаженнішого. Після привіту Папи промовляв Блаженніший.

СЛОВА ПАТРІЯРХА...

Синоду — це особливий час днів Святого Духа. Дух Святий діє через нас, будьмо гідними і вірними знаряддями його промислу. Цей його промисел буде проявлятися у нашім почутті відповідальности перед Богом, Церквою, українським народом та історією. За це ми отдамо перед Судом Христовим одвіт. Ця наша відповідальність зобов'язує нас вказати мужа святого і праведного, який свідомий свого важкого та високого завдання — буде вірним сином Вселенської Церкви і гідним переємником 1000-літнього Християнства Руси-України і великих Отців наших. Наша Церква потребує мужа, щоб продовжував законні традиції Київської Руси, жив ними, боронив і хоронив їх, воскріплений благодаттю Святого Духа і прикладом наших святих мучеників й ісповідників — зумів нести на своїх плечах хрест терпінь, труднощів, боротьби ісповідництва, навіть мучеництва і Христової перемоги, може вже у недалекій майбутності. Чоловік цей має бути об'єднуючим чинником для всіх наших вірних в Україні і на поселеннях. Нехай буде муж цей гідним переємником того, що передав нам Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький так як і я, каторжник, упродовж цього трагічного для нас століття. Цей важливий для нас Синод є одною з подій, що так велично вкладається у святкування 1000-ліття Хрищення Руси-України. Це - крок до нашого об'єднання у розсіянні сущих і до відродження нашої Церкви в Христі Господнім.

Молитви наших священиків, монахів, монахинь і вірних в Україні і на поселеннях сущих напевно супроводять нас. Вони з нами і дивляться стривожені на нас. За нас молиться уся Вселенська Церква.

Тепер свідомі величі та історичности цієї події, якої ми є ось творцями, приступімо со страхом Божим і з вірою до цього відповідального кроку. Будьмо в єдиномислії — одним, будьмо собою, вірні сини і пастирі Католицької Церкви і правдиві, добрі чада рідної Церкви Руси-України. Нехай Мати Божа — покров України провадить нас та Дух Святий нехай просвітить уми і серця наші.

БРИТАНСЬКИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА БОЙКОТ ІГРИЩ

Лондон, Англія. — Британський Олімпійський Комітет, у рішенні з вівтірка, 25-го березня, зігнорував заклики прем'єр-міністра Маргарети Тачер і британського парляменту та відкинув ідею бойкоту літніх Олімпійських ігрищ в СССР.

В голосуванні над пропозицією бойкоту, що її раніше видвигнув президент ЗСА Джіммі Картер на знак протесту проти інвазії СССР на Афганістан, тільки представник союзу полевого гокею висловився за бойкотом, а чотири з усіх 15-ох представників прихилялись до відкладення рішення після опиту змаґунів.

Зараз після проголошення висліду голосування британський уряд звернувся із закликом до поодиноких змаґунів і змаґунок зігнорувати рішення Комітету та здержатись від участи в Олімпіяді в Москві, а натомість приготовитись до змагань у альтернативних міжнародних ігрищах, що їх плянується за ініціятивою ЗСА. Уряд Великої Британії покищо не плянує „карних заходів" проти тих атлетів, глядачів і представників засобів масової інформації, які мають намір поїхати до СССР на Олімпійські ігрища.

Рішення Британського Олімпійського Комітету не було несподіванкою, бо його становище стало відомим ще минулого тижня під час нарад представників олімпійських комітетів Західньої Европи у Брюсселі, Бельгія. Досі тільки Норвезький Олімпійський Комітет висловився за підтримкою бойкоту, не зважаючи на те, що більшість урядів країн Західньої Европи прихиляються до ідеї бойкоту з уваги на постійне іґнорування урядом СССР закликів щодо відтягнення його військ з Афганістану.

УЛТПА ПЛЯНУЄ ЗУСТРІЧ З КАРАВАНСЬКИМИ

Ню Йорк, Н. Й. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ в Ню Йорку влаштовує в суботу, 29-го березня ц.р., о год. 6-ій вечора в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця — сходини й зустріч з д-ром Ніною Строкатою і Святославом Караванським. Вступ 25 долярів від особи.

Заклик — Фонду „ПОМІЧ УКРАЇНІ — 1980"

Централя Суспільної Служби Українців Канади під протекторатом Світової Ради Суспільної Служби СКВУ і Централі КУК, проголошує чергову збіркову кампанію „ПОМІЧ УКРАЇНІ —1980".

Суспільна Служба Українців Канади (ССУК) є складовою організацією і рам'ям Централі КУК для справ суспільної опіки і, як така, переводить збірку і розподіл фонду „ПОМІЧ УКРАЇНІ", звітуючи про це Централі КУК. Рівночасно, Централя ССУК від імени всієї зорганізованої української громади в Канаді, несе відповідальність за успіх цієї важливої акції на терені цілої Канади і має обов'язок запевнити безпереравність цієї допомоги на майбутнє.

Допомога борцям за людські і національні права українського народу є святим обов'язком нас усіх. Централя ССУК звертається з гарячим закликом до кожного українця і кожної української громадської організації в Канаді, зложити щедрі датки на Фонд „ПОМІЧ УКРАЇНІ" і допомогти успішно перевести всеканадську збірку на цей фонд.

НЕ СЛОВАМИ, А ДІЛОМ:

- **Допоможім політично і релігійно переслідуваним українцям та їхнім родинам!**
- **Не забуваймо про допомогу нашим дисидентам і виселеним українцям!**
- **Допоможім родинам ув'язнених!**

Пересилайте свої пожертви на адресу Централі ССУК:

"POMICH UKRAINI"
2445 Bloor Street W. • Toronto, Ont. M6S 1P7, Canada

або на будь-котру адресу однієї з філій ССУК:

"POMICH UKRAINI"

456 Main Street
Winnipeg, Man. R3B 1B6

3150 Rosemont Avenue
Suite 4, Montreal, Que.

1216 Chilver Road
Windsor, Ont. M8Y 2L1

P.O. Box 2203, Station "B"
St. Catharines, Ont. L2M 6P6

3 Barnesdale South
Hamilton, Ont. L8M 2V1

P.O. Box 115, Station "F"
Thunder Bay, Ont. P7C 4V5

16 Cartier Road, Aylmer East
Quebec, P.Q. J9H 1B8

Пожертви звільнені від податку.

ЦЕНТРАЛЯ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

●

ЦЕНТРАЛЯ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

ФІНАНСОВЕ ЗВІДОМЛЕННЯ „ПОМІЧ УКРАЇНІ"
За час 1-го січня 1979 до 31-го грудня 1979

Філія ССУК — Торонто, Онт.:		
Готівка в кредитівці 1. I. 1979	$ 3,319.22	
Пожертви	7,809.84	
Процент і уділи в кредитівці	119.68	
Допомога в посилках		$ 4,834.00
Допомога дисидентам		3,232.00
Оголошення, друки, канцелярійні видатки		815.87
Разом розходи		8,881.87
Готівка в кредитівці 31. XI. 1979		2,366.87
Разом	$11,248.74	$11,248.74
Філія ССУК — Ст. Кетерінс, Онт.:		
Пожертви	$ 1,351.61	
Готівка в кредитівці 31. XII. 1979		$ 1,351.61
Разом	$ 1,351.61	$ 1,351.61
Філія ССУК — Тандер Бей, Онт.:		
Готівка 1. I. 1980	$ 220.00	
Пожертви	3,448.00	
Допомога дисидентам		$ 2,575.00
Готівка 31. XII. 1979		1,093.00
Разом	$ 3,668.00	$ 3,668.00
Філія ССУК — Монтреаль, Кв.:		
Пожертви	$ 2,004.39	
Допомога в посилках		$ 311.31
Допомога дисидентам		200.00
Разом розходи		511.31
Готівка в кредитівці 31. XII. 1979		1,493.08
Разом	$ 2,004.39	$ 2,004.39
Філія ССУК — Вінніпеґ, Ман.:		
Пожертви	$ 4,518.30	
Допомоги дисидентам і новим іміґрантам		$ 1,583.50
Оплата пакунків до Бразилії		276.50
Адміністраційні видатки		108.72
Разом розходи		$ 1,968.72
Готівка 31. XII. 1979		$ 2,569.58
Разом	$ 4,518.30	$ 4,518.30

ЯПОНІЯ, В ЯКІЙ ТОРГОВЕЛЬНІ ВІДЧУТТЯ ДУЖЕ СИЛЬНІ, почала розвивати новий товар для експорту — воду до Савдійської Арабії, Кувейту і до інших країн Середнього Сходу. Мітсуї, японська торговельна компанія, розроблює плян пересилати прісну воду тими самими танкерами, які повертаються з Японії до Перської затоки впорожні по нафту. Цей процес розпочнеться влітку 1981 року після ремоделювання танкерів, щоб вони були придатні і для води і для нафти. Знавці цієї справи уважають, що перевезення танкерами води обійдеться дешевше середньосхіднім країнам, ніж дестиляція її з води морської, що тепер частинно тут практикується. Савдійська Арабія потребує води так розпачливо, що в 1977 році вона витратила один мільйон долярів, вивчаючи плян притягнути на припоні велику льодову гору (айсберг) з Антарктиди, 7,500 миль від порту в Червоному морі Джіди, куди той айсберг був призначений.

НА ДУМКУ ІЗРАЇЛЬТЯН, ЄГИПЕТ „ПОНИЖУЄ" ЇХНЬОГО АМБАСАДОРА в Каїро, бо його не запрошують визначні єгиптяни на товариські прийняття. Еліяґу Бен-Еліззар, перший ізраїльський амбасадор до Єгипту, оточений холодом і виключений з товариського життя Каїро, чим єгиптяни виявляють свій протест проти окупації Ізраїлем арабських земель, яка все ще триває. За цей місяць, що амбасадор Ізраїлю перебуває в столиці Єгипту, він не дістав жадного запрошення від каїрської еліти, а навіть каїрське вище товариство не приймає запрошень від американських чинників у Каїро, коли ці влаштовують прийняття для амбасадора Ізраїлю. Ізраїльські чинники тим дуже обурені, бо вони зі свого боку вітають найбільш сердечно єгипетського амбасадора в себе в Тель Авіві.

Олбанська округа відзначила 30-ліття смерти генерала Романа Шухевича

Трой, Н. Й. (І.Д.). — Заходом організацій Українського Визвольного Фронту ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ й СУМА та Об'єднання Українських Ветеранів Олбанської округи в неділю 9-го березня відправлено панахиди за сл. п. ген. Р. Шухевича в Коговзі та у Трої в обох українських церквах. Того ж дня о 5-ій годині в залі Українського Клюбу в Коговзі відбулися святочні сходини у 30-ліття геройської смерти Головного командира УПА сл. п. Тараса Чупринки.

Відкрив сходини заступник голови ООЧСУ Олбанської округи колишній упівець Василь Коцур коротким словом, взиваючи вшанувати пам'ять Командира УПА повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою. І. Ротко відіграв на сурмі апель Поляглим. Перед сценою уставилася молодь СУМА та ветерани з прапорами. Потім колишній стрілець УГА Іван Дурбак прочитав заклик до української молоді із Звернення Воюючої України в 1949 році голови Генерального Секретаріяту УГВР та Головного командира УПА ген. Тараса Чупринки.

Колишній упівець Дмитро Хорват прочитав змістовну доповідь про життя, діяльність і значення ген. Р. Шухевича для українського народу, зокрема для еміграції, в боротьбі за українську самостійну державу.

Поезії, присвячені ген. Р. Шухевичеві, деклямували члени Осередку СУМА: Ірина й Дана Наугольник, Івась Семчук, Христина Хорват, Анна Демчар і Стефа Урбан. Вкінці всі учасники проспівали „Не пора" та „Ще не вмерла Україна".

Молодь Пластової Станиці Олбанської округи вшанувала пам'ять ген. Р. Шухевича, одного з найзначніших пластунів, на сходинах 7-го березня. Виховниця мгр Дарія Якубович розказала про сл. п. Р. Шухевича як характерну людину, зразкового пластуна та великого героя, Командира УПА, що записався золотими буквами в історію української визвольної боротьби.

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

до слова головного організатора Василя Оріховського. У своєму слові В. Оріховський порушив ряд союзових та громадських справ. Найдовше він зупинився над організаційною ділянкою УНСоюзу. Округа Шамокін виконала в минулому, Ювілейному році УНС, свою квоту на 106 відсотків і за це головний організатор вручив голові Округи почесну плякету.

Він теж відзначив золотими зірками членів Клюбу Заслужених Союзовців Тимка Бутрея за те, що здобув 37 членів у 1979 році, та Йосифа Чабана, секретаря 242 Відділу за 31 новий член. При цій нагоді пoгратулював тим секретарям, які в 1979 році здобули більшу кількість членів: 7 Відділ — Олена Словік — 14 членів; 305 Відділ, Маргарета Гентош — 10 членів; засновник 389 Відділу Михайло Хомин — 14 членів. Він теж згадав неприсутнього відомого союзового діяча, секретаря 78 Відділу, Івана Петрунця, який хоч і в поганому стані здоров'я приєднав дев'ять нових членів.

На закінчення свого слова головний організатор закликав присутніх до ще кращої праці в біжучому році для добра УНСоюзу і цілого українського народу.

Після цього приступлено до вибору нової управи на 1980 рік, і на внесок Михайла Хомина перевибрано попередню управу з деякими малими змінами, а то: голова — Тимко Бутрей, заступники голови — Йосиф Чабан і Маргарета Гентош, секретарка — Олена Словік, касир — Адольф Словік. Контрольна комісія: Йосиф Сидор — голова, Михайло Хомин і Данило Трешко — члени.

По виборах нової управи відбулася дискусія, в якій забирали голос усі присутні. Збори закінчено молитвою та відспіванням многоліття для нової управи.

При спільній перекусці ще довго велися розмови на союзові та громадські теми.

ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Патріярхального Товариства УКЦеркви — Відділ Метрополітального Ню Йорку, тут в неділю, 20-го квітня ц.р., о год. 1:30 пополудні в приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій евеню відбудеться спільне патріярхальне Свячене з діловою і мистецькою програмою. Вступ 6 долярів від особи. Зголошуватись треба в українській крамниці „АРКА" (48 7-ма вулиця), або в д-ра В. Палідвора („Самопоміч" 98 2-га евеню) найпізніше до 15-го квітня.

СВЯЧЕНЕ В АКАДЕМІЇ СВ. ВАСИЛІЯ

Філядельфія, Па. — Академія Св. Василія влаштовує 15-го квітня ц.р. Третє Традиційне Свячене о год. 6:15 вечора. Імпреза включає обід, а також мистецьку програму — пісні, хороводи тощо.

Про ближчі інформації, чи замовлення квитків на Свячене (4.50 дол. для дорослих, 1,50 дол. для дітей) треба звертатись до Академії на адресу: 711 Fox Chase Road Philadelphia, PA 19111

При вступі квитків не будуть продавати, а замовлення приймаються до 8-го квітня.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ мого Найдорожчого МУЖА

бл. п.

КОРНЕЛЯ ПЕЛЕШКА

буде відслужена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА
у церкві св. Юрія у Ню Йорку, Н. Й.
при Сьомій вулиці
у четвер, 3-го квітня 1980 р., о год. 9-ій ранку

Про участь і молитви за душу Покійного Корнеля Пелешка просить —

горем прибита дружина — КАТЕРИНА з ШУМЕЙКІВ ПЕЛЕШОК

ВАСИЛЬ ПАНЧАК...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Василь Панчак — краєвид

мистецтві, завжди готов до дискусії на тему різних напрямків у малярстві, і завжди активний не тільки як творець-маляр, але й громадянин: бо коли би він не відчував потреби громадської організовaности, то не був би одним із найактивніших членів Об'єднання мистців-українців в Америці (ОМУА). І тому його там шанують і тому й на відкриття його виставки прийшов і голова ОМУА скульптор Черешньовський і приїхав із Кетскільських гір Любомир Кузьма і був цілий гурт видатних наших мистців чи не трьох поколінь.

Василь Панчак виставив тепер розмірно небагато образів: 40, включно олії. Між ними не було, наприклад, портретів, хоча Василь Панчак належить до кращих портретистів. Це, як уже сказано, здебільша краєвиди, квіти, нескладні композиції, всі вони у реалістичному напрямку, але не фотографії, а наближені до того імпресіонізму, який кладе натиск на чар природи, на сентименталізм. Тому це образи, які не „кричать", не претенсійні, але естетичні, приємні для ока і бездоганні з погляду малярської техніки. І так їх оцінює також сам Василь Панчак. Він — людина скромна, не любить хвалитися своїми творами, не любить говорити, як довго працював над тим чи іншим образом. Хоча сотні, а може тисячі, його образів „пішли між людей" і деякі в різні галерії — він не зробив маєтку на мистецтві: це й видно по скромних рамах, які тепер дуже коштовні. Приємно було звернути увагу на деякі його експонати, що скромно стояли на столі, сперті об стіну — зовсім без рам, тільки в підрамниках — але справжньої мистецької вартости і мистецької краси. „Слухайте, — кажу Василеві Панчакові, — яка шкода, що Ви не дали йому гарної достосованої до тла, рами — наскільки більше зискав би образ." „Трудно!" — відповів мистець і розклав сумно руками. Треба його шанувати за ту його відданість мистецтву, за його роботящість у віці, коли людина тужить за спокоєм і відпочинком, за його бажанням завжди ще спричинюватися до побільшування українського образотворчого мистецтва кількісно і якісно.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ Т. ЧУПРИНКИ

Ню Йорк, Н.Й. — Старанням Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА тут відбудеться в неділю, 30-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 140 2-га евеню, Академія для вшанування 30-ої річниці геройської смерти на полі бою Головного Командира УПА, голови Проводу ОУН на Рідних Землях та голови Генерального Секретаріяту УГВР сл. п. ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки. В програмі: доповідь д-ра Петра Мірчука, виступ дівочого хору „Жайворонки" при О СУМ-А під диригентурою проф. Л. Стругацького і акомпаньяменті Зоні Шерег та деклямації молоді Станиці Пласту в Ню Йорку.

КОНЦЕРТ БАНДУРИСТІВ У ФОРДГАМСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Ню Йорк, Н.Й. — В неділю, 30-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні у головній бібліотеці Фордгамського університету при 2556 Брейбрідж вулиці в Бронксі відбудеться концерт Школи Кобзарського Мистецтва під керівництвом Юліяна Китастого і адміністрацією Миколи Чорного з участю солістки сопрано Лариси Магун-Гурин.

Прикладна жертвенність

Товариство „Читальня Просвіта" у Вінніпегу зложила чергову пожертву в сумі $5,322 на будівельний фонд Осередку Української Культури й Освіти для покриття коштів перебудови та устаткування кімнати, де буде приміщуватися український військовий музей.

Голова заряду Товариства Василь Цап урочисто вручив чек З. Гайворон, президентці Осередку, під час бенкету з нагоди 75-річчя товариства „Читальні Просвіти" у Вінніпегу. В. Цап підкреслив, що читальня постійно підтримує широкогранну діяльність Осередку та буде старатися допомагати в дальшому розвитку цієї установи.

У своїй подяці членам читальні З. Гайворон заявила, що читальня є однією з найбільш жертвенних організацій, яка на протязі останніх 10 років зложила $7,267 на цілі Осередку.

Раніше Товариство зложило $1,500 на купно картини клясика українського малярства Костя Трутовського (1826-1893), яка випадково потрапила на світовий ринок. Ця картина є однією з найцінніших у збірці мистецьких творів ОУКО.

ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

пропонувати ще й інші, дальше йдучі заходи.

Чи принесуть ці заходи успіх? Іншими словами, чи ще можна спинити зріст інфляції, а чи, може, вона стала такою вже закоріненою інституцією американського життя, що тільки загальний крах на взір 1929 року, або ще гірший, може її припинити?

Успіх протиінфляційної битви президента Картера повністю залежить від рішучого й послідовного переведення заповіджених і дальших потрібних заходів у життя. Переведення цих заходів у життя не лише загамує галопуючий зріст інфляційного тиску, але й підірве його основи та доведе до такого спадку інфляції, що вона перестане бути тією загрозою поза всякою контролею, якою вона є сьогодні. Не прийде це зразу, забере це чимало часу, потягне це за собою величезні невигоди широких мас, зниження життєвого рівня, зріст безробіття, спадок заробітків у виробництві і торгівлі, зменшення заробітних платень, навіть господарську депресію, але все це є нічим у порівнянні з катастрофою, до якої неминуче доведе сучасна розшаліла інфляція, якщо її не спинити.

Чи пощастить Президентові його плян? Мабуть, так, хоч певности щодо цього не може бути. Наступ проти нього уже почався з різних боків. Великий і малий промисл, торгівля, суспільні служби, вільні професії, робітничі юнії кинулися боронити свої прибутки й заробітки, свої вигоди, свої набуті права. Інформаційні засоби з Вашінгтону, столиці ЗСА, подають описи неймовірного наступу різних „лаббі", оборонців „спеціяльних інтересів", адвокатів консумеризму, які намагаються „правим і лівим" захистити виключно свої інтереси, мовляв, чому я маю потерпіти, а не мій сусід?

У виборчий час Президент ЗСА, а зокрема його дорадники, які мають на увазі тільки завдання виграти вибори, дуже вразливі на тиск тих різних „лаббі" і представників різних суспільних і економічних груп. Одначе президент Картер не з такого тіста, щоб подався під натиском навіть у виборчий рік. Тож є всі підстави до оптимізму.

В поклоні українським піонерам

В Українському Селі Апопці на Флориді у неділю 24-го лютого, у залі Українського Об'єднання св. Володимира, заходами 380 Відділу УНСоюзу ім. Т. Шевченка відбулося святкування ювілеїв: 100-річчя приїзду наших іміґрантів до Америки, 85-річчя Українського Народного Союзу і 5-річчя 380-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка.

Вранці о. Андрій Назаревич відслужив Службу Божу за здоров'я членів Союзу і панахиду за померлих, відтак члени, парафіяни і гості засіли до спільного обіду, приготованого Розалією Ковальчук, її донею Розалією Ковальчук-Генд і Анною Кравчук. Допомогли обслуговувати гостей Анна Лобів, Г. Баланецька і Богдан Чехович.

У мистецькій частині Розалія Ковальчук-Генд відспівала американську патріотичну пісню, предсідник Відділу Василь Фіцик віддеклямував гимн УНСоюзу і привітав гостей. Він також розповів про те, що Відділ був зорганізований Степаном Ковальчуком п'ять років тому і став нашою першою організацією в центральній Фльориді в Українському Селі. До першої управи увійшли були такі громадяни: Давид Врублицький, Степан Ковальчук, Анна Білецька, інж. Морі Гонтер, Розалія Ковальчук і Арлін Врублицька. У першому році Відділ мав 29 членів, сьогодні має 35 членів.

За час свого існування Відділ проробив добру працю для визнання нашого українського імени американцями. Ми пішли до них з нашим народним мистецтвом, відбувши дві виставки. У 1977 році ми успішно познайомили деякі американські організації зі справами боротьби за свободу людини в УССР. Вислід тієї праці: Апопки Чемберс оф Комерс і її 12 клюбів вислали резолюції до Президента ЗСА, ОН, Брежнєва, сенаторів, конґресменів і стейтової Леґіслятури, домагаючись у них допомоги для звільнення з тюрем політичних в'язнів, та надання всім українцям прав людини. Наш Відділ взяв участь у Різдвяній параді з українським декоративним повозом. Головну промову на святі Відділу УНС виголосив Степан Ковальчук, розповівши про історію наших українських поселень в Америці, починаючи від перших іміґрантів українського роду до ЗСА двадцяти тисяч козаків, що були поселилися на Алясці. Згадав він також о. Агапія Гончаренка. Потім помалу українські іміґранти почали зорганізовуватися, прибуваючи до Америки з Лемківщини, Закарпаття й Галичини.

Перший український священик в Америці о. Іван Волянський відслужив першу українську Службу Божу, а десять років пізніше появилося перше число „Свободи" під редакцію о. Григорія Грушки. І ось зорганізувався і Український Народний Союз, щоб поприч життєве забезпечення також „нести світло правди й науки поміж рідними, котрих доля розкинула колоніями по цілій Америці".

У першому році існування УНСоюзу мав тільки 505 членів і 220 долярів маєтку, але відтоді Український Народний Союз розрісся у велику й могутню організацію з дев'ятдесятьма тисячами членів та з маєтком у сумі 44.000.000 долярів. УНСоюз має свої Відділи в тридцять одному стейті Америки. Їх всіх 400. В семи провінціях Канади є 60 Відділів. Прелеґент також ґрунтовно спинився на багатогранній, корисній для нас праці УНСоюзу, „Свободи", „Українського тижневика", „Веселки", видавництва книжок, календарів, оселі „Союзівка". Це були славні сто чи 85, чи п'ять років наших українських успіхів.

Концертова програма складалася з таких точок: скрипаль Гаврилюк грав на скрипці, а його син відтанцював „Козачка"; Розалія Ковальчук-Генд відспівала кілька пісень сольо та три пісні тріо з Степаном Ковальчуком і Володимиром Стрихарем. Акомпаньювала їм на органі і піяніні Розалія Ковальчук-Генд. Хоча наша громада віддалена більше тисячі миль від нашої централі УНСоюзу, але ми своїми власними силами відбули цей гарний ювілей. Всі присутні на святі бадьоро відспівали український гимн і потім вели приємні розмови із знайомими.

Це було гарне свято, влаштоване власними місцевими українцями, і ми хотіли б у майбутньому бачити на ньому всіх, які живуть у нашій околиці, а ще не є членами Українського Народного Союзу. Ми просимо їх вписатися в члени самим і вписати до УНСоюзу своїх дітей, а це буде найкращою пошаною для тих, що створили Український Народний Союз в Америці для добра нас усіх.

Степан Ковальчук

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ВИСЛОЦЬКА, членка УНС Відд. 228 св. Анни в Ст. Клер, померла 23 січня 1980 р. на 87-му р. життя. Нар. 1893 р. в Неск Гонінґ, Па.; членкою УНС стала 1915 р. Залишила у смутку родину: Володимира, Теодора, Ольгу і Константина Вислоцьких. Похорон відбувся 26 січня 1980 р. на цвинтарі Нортвуд в Еммус, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО МАЛАХОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 464 ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., помер 11 січня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. в Ясманиця, Україна; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку синів Якова, Петра і Станислава, дочку Анастазію, 12 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 14 січня 1980 р. на цвинтарі св. Григорія в Ошаві.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Хомин, секр.

ГРИГОРІЙ ЦЕБРИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 341 ім. Ю. Головінського в Віндзор, Онт., помер 24 січня 1980 р. на 80-му р. життя. Нар. в Любіянки Низші, пов. Збараж; членом УНС став у 1963 р. Залишив у смутку Евгенію Цебринську, Надію Нантав і внуків. Похорон відбувся 26 січня 1980 р. на цвинтарі Гевенлі Рест у Віндзор, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Ірина Літинська, секр.

ВОЛОДИМИР ТЕСЛЯ, член УНС Відд. 277 св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 24 січня 1980 р. на 70-му р. життя. Нар. 1910 р. в Тимківці, Городенка; членом УНС став 1951 р. Залишив у смутку дружину Каролину, сина Романа з двома внуками і невісткаю та брата Івана. Похорон відбувся 28 січня 1980 р. на цвинтарі в Ґлястонбері.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Вільні Козаки 116-ий Відд., о год. 4-ій по пол., в залі УНДому, Джеремія Авеню. На порядку нарад: звіти уступаючої Управи, К. Комісії, вибір нової Управи та К. Комісії. Участь членів обов'язкова. — Управа.

ПРО ДЕРЖАВНІ ВИБОРИ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

шого не вдаються. І це є одна з причин, чому нам важко було вийти поза межі ґетто і чому в нас не багато ініціятив на загальнодержавну скалю. Тільки одне порівняння: жиди приїхали до ЗСА більш-менш у той самий час, що й ми. Приїхали як і ми „голі й босі". А тепер? Вони мають впливи в пресі, телевізії, економіці, політичних партіях і т. д. А які наші впливи?

Отже перше, що нам треба перемогти, це самих себе. Своє хуторянство, страх перед великими проєктами. Без того „не вийде" нічого. „Малі справи" в нашій громаді вже виконано. Прийшла черга на великі. Утікати від них — це те саме, що втікати від свого майбутнього. І тому: хай живуть великі проєкти!

Що являє з себе...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

соціяльного забезпечення, він може жадати дублікат, виповняючи іншу форму SS-5 і подаючи ті самі інформації, що і перший раз.

Слідуюча умова зобов'язує працівника платити вкладки до соц. забезпечення. Заробіток, від якого треба платити до соц. забезпечення походить із комісійної винагороди, вакаційної винагороди, з грошових „тіпсів", якщо вони вищі від 20 дол. місячно, з доходу самозатруднених, з платні військовиків після 1956 року. Робітник може перевірити свій заробітковий рекорд в уряді соціяльного забезпечення, вживаючи форму OAR-7004, яку посилає до Адміністрації Соціяльного забезпечення, P.O. Box 57 Baltimore, Maryland.

Щоб виконати третю умову, робітник мусить зібрати відповідне число кварталів праці на своєму рекорді. Кожні 260 дол. зарплати або заробітку з самозатруднення числяться за один квартал. Робітник може довідатися, скільки кварталів він заробив, висилаючи форму OAR-7004 та зазначуючи у лівому горішньому кутку форму літеру QC. Це потрібне, щоб довідатися, скільки кварталів зароблено, інакше дістанете тільки відповідь, яку зароблено суму.

Остання умова для одержання пенсії соціяльного забезпечення: треба внести прохання про пенсію. Автоматично її ніхто не дістане. Всі ці справи полагоджує ваш Уряд соціяльного забезпечення. (Продовження буде).